

21. 3. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Soukromoprávní vymáhání škody způsobené porušením soutěžního práva: Zpřístupnění důkazů

Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva je v České republice stále relativně neznámý pojem. Tento, v některých západních jurisdikcích již poměrně zažitý mechanismus, se nyní u nás dostává na pořad dne především díky blížícímu se projednávání návrhu zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže („Návrh“). Návrh především implementuje směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2014/104/EU („Směrnice“) a snaží se zaplnit určitou mezeru, která je zcela nepochybně v oblasti soutěžního práva přítomna. Směrnice zavazuje členské státy zajistit, aby každá fyzická nebo právnická osoba, která je poškozena na svých právech při porušení pravidel hospodářské soutěže, měla nárok na přiměřenou náhradu.[1] Jsou to totiž především odběratelé a jiné osoby v podobném postavení, kterým je protisoutěžním jednáním způsobena škoda, a právě Návrh má umožnit její jednodušší reparaci.

WOLF THEISS

Ochrana hospodářské soutěže

V České republice náleží uplatňování práv z hospodářské soutěže mezi pravomoci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže („Úřad“). Pokuty ukládané Úřadem mohou být sice pro škůdce citelné, avšak poškozenému nepřinášejí žádnou satisfakci. V rámci veřejnoprávní větve soutěžního práva, která je prosazována právě Úřadem, ovšem žádným způsobem nedochází k reparaci vzniklé škody.

Soukromoprávní vymáhání škody způsobené porušením pravidel hospodářské soutěže je v teoretické rovině možné i dnes. Jakékoliv snahy nicméně naráží na celou řadu prakticky nepřekonatelných překážek. Namátkou uvedme problematiku prokazování příčinné souvislosti mezi porušením hospodářské soutěže ze strany soutěžitele a škodou vzniklou poškozenému, kalkulaci výše škody či velice výraznou informační asymetrii charakteristickou pro vztah mezi soutěžitelem působícím škodu a poškozeným, která značně limituje možnosti poškozeného řádně uplatnit svůj nárok. Právě k problematice opatrování důkazů pro spory o náhradu škody a informační asymetrii obsahuje Směrnice, a v reakci na ní Návrh, řadu ustanovení.

Přístup k důkazům

Rozdílné právní úpravy v jednotlivých členských státech Evropské unie v oblasti zpřístupnění důkazů v řízení o náhradu škody způsobené porušením právních předpisů o hospodářské soutěži mají za následek různou míru obliby jednotlivých jurisdikcí, co se týká iniciativy zahajování řízení o náhradu škody.[2] Velice populární se tak v oblasti soukromého vymáhání soutěžního práva stala Velká Británie, umožňující poškozeným značný přístup k dokumentům protistrany. Britský právní režim je v tomto ohledu velice vstřícný; vyžaduje po stranách mimo jiné předložení zprávy popisující

dokumenty, které mohou být relevantní pro řízení (bez ohledu na fakt, že mohou být vydávající straně na újmu), či umožňuje ingerenci soudu do procesu odkrývání těchto dokumentů.

Směrnice ve své preambuli předpokládá, že pro vytvoření účinného systému soukromého vymáhání škody způsobené porušením pravidel hospodářské soutěže, bude nutné zjednodušit poškozeným přístup k relevantním důkazům. Snahou Směrnice je tak stanovit minimální požadavky přístupu k důkazům aplikovatelné v rámci celé Unie. Vnitrostátní soudy by tak měly například možnost nařídít, aby byly na žádost některé ze stran zpřístupněny jednotlivé důkazy, nebo jejich kategorie tak, jak je již dnes možné ve Velké Británii.[3]

V Návrhu tak nalezneme ustanovení upravující řízení o zpřístupnění důkazního prostředku.[4] O povinnosti zpřístupnit důkazy rozhoduje zásadně soud, který by byl příslušný k řízení o věci samé. Povinným k vydání důkazu je ten, kdo má pod svou kontrolou dokumenty (nebo jiné prostředky), kterými lze zjistit stav věci. V návrhu na zpřístupnění dokumentů je potřebné co nejpřesněji označit písemnosti, kterých se žadatel domáhá.[5] Zde mohou vznikat určité problémy, neboť bude velmi záležet, jak toto ustanovení budou soudy vykládat a jak detailní popis dokumentů budou po žadateli vyžadovat.

Proti zneužití přístupu k důkazům a především k zajištění případné náhrady škody nebo jiné újmy, která by zpřístupněním dokumentů mohla povinnému vzniknout, je žadatel povinen spolu s návrhem složit u soudu jistotu ve výši 100 000 Kč, která může být v odůvodněných případech soudem adekvátně navýšena. Nesložení jistoty je důvodem pro odmítnutí návrhu.[6]

Dokumenty, tvořící předmět řízení o zpřístupnění důkazního prostředku, jsou často chráněny obchodním, bankovním nebo obdobným tajemstvím. K zamezení nežádoucího zveřejňování těchto dokumentů, má soud možnost v rozhodnutí určit pouze omezený okruh osob, kterým budou dokumenty zpřístupněny. Eventuálně může soud určit nestrannou osobu, která z obsahu dokumentů vypracuje podrobný výpis s ohledem na informace kryté obchodním tajemstvím.[7]

Jak uvádí Směrnice, postup získávání důkazů by v zásadě neměl být na újmu účinnému veřejnoprávnímu uplatňování soutěžního práva. Výhodným zdrojem důkazů je totiž pro poškozeného spis vedený Úřadem. Pro ochranu postupu Úřadu a pro účinné veřejnoprávní prosazování soutěžního práva tak Návrh stanovuje pravidla, která soudu umožňují přiměřeně chránit zájmy Úřadu před požadavky žadatele.

Závěr

Nová pravidla týkající se soukromoprávního vymáhání škody v oblasti hospodářské soutěže přináší množství zajímavých možností postupu v případě omezení soutěže. Výše uvedená úprava přístupu k důkazům není jedinou novinkou, kterou Návrh představuje. Za zmínku dále stojí ustanovení o určení výše škody, o škodě způsobené více škůdci nebo ustanovení o přenesení navýšení ceny. Je nutné podotknout, že Návrh nyní čeká trnitá cesta českým Parlamentem, nicméně zásadnější změny nelze očekávat, neboť požadavky Směrnice musí být zachovány. Zda Směrnice dosáhne svého cíle a bude spotřebitele a malé podniky motivovat k podávání soukromoprávních žalob o náhradu škody a usnadní jim dosažení jisté kompenzace způsobené škody, ukáže až čas.

Bohuslav Hrdý,
advokátní koncipient

Kateřina Kulhánková,
advokátka

[WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & CO KG, organizační složka](#)

Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 234 765 111

Fax: +420 234 765 110

e-mail: paha@wolftheiss.com

---

[1] Důvodová zpráva k návrhu zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Burrows, E; Fazal, A; The Likely Impact of the EU Damages Directive; dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] Článek 16 preambule Směrnice

[4] § 10 a následující Návrhu

[5] § 10 odst. 3 Návrhu

[6] § 12 Návrhu

[7] § 17 Návrhu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Těžko na cvičišti, lehko na bojišti“, aneb proč je kvalitní prodejní dokumentace klíčová \(nejen\)](#)

v automotive segmentu

- Územní plán jako klíčový faktor při oceňování pozemků
- Výpis z německého živnostenského rejstříku - kdy ho můžete potřebovat a kde a jak jej získat
- Aktuality ze světa nekalé soutěže
- Podíly pro zaměstnance v obchodních společnostech
- Evidence skutečných majitelů se uzavírá veřejnosti
- Transfer Pricing: Na co si dát pozor s blížícím se koncem roku
- Byznys a paragrafy, díl 24.: Digitalizace korporátního práva: EU cílí na snížení administrativy při přeshraničním podnikání
- Oceňování ochranných známek
- Zákon o prověřování zahraničních investic v kontextu nových návrhů Evropské komise
- Spolupráce s influencery: na co si dát pozor?